

eller ventes, at det sjællandske Jernbaneselskab skulde indlade sig paa meget omfattende Foretagender, der selsølgelig i de første Aar kun vilde medføre Tab, naar det ikke har nogen Sikkerhed for, at det vil beholde Forretningen i sin Haand i en længere Aarrække og derved senere indvinde, hvad der sættes til i de første Aar. Naar nu Forholdet stiller sig saaledes, maae vi erkende, at det ligger i den lovgivende Magts Haand for en væsentlig Deel at fjerne denne Hindring. Det lader sig ikke nægte, at fordi det sjællandske Jernbaneselskab ikke for Diebliffet ønsker at udstrække sin Virksomhed til meget bethdelige nye Foretagender, og fordi det navnlig har Betænkelighed ved at skrive til disse store Foretagender, saalænge det staaer saa tvivlsomt, hvor længe Selskabet overhovedet vil beholde sin Concession, er det vel muligt, at, naar man, efterat det foreliggende Arbejde er udført, betingelsesviis kan aabne det sjællandske Jernbaneselskabs Udsigt til en længere Bestaaen, saafremt det vil udstrække sin Virksomhed videre, vil der vise sig en større Tilbøjelighed fra dette Selskabs Side til at gaae til disse større Foretagender. Men, ganske afsæet deraf, nærer jeg, som jeg før udtalte, den Overbeviisning, at man meget lettere i Fremtiden kan faae udført en lollandsk Jernbane, naar man har den sjællandske Jernbane forisat ned til Bordingborg eller et Punkt i Omegnen af denne By, end, naar dette ikke er Tilfældet. Det er nemlig aabenbart, forekommer det mig, at en lollandsk Jernbane har meget mere Udsigt til overhovedet at kunne forrente sig, naar den kan slutte sig til et allerede i Forveien bestaaende fuldført sjællandsk Jernbanenet, navnlig, naar det er kommet saaledes igang, at det forrenter og betaler sig godt. Jeg kan altsaa ikke see, at der virkelig med Høie kan søges nogen Grund imod det foreliggende Lovforslag i disse krønkelfte Betragtninger.

En anden Grund til Modstand imod det nærværende Forslag, som man navnlig efter de Forhandlinger, der for nylig have fundet Sted i en anden Jernbanesag, kunde tænke sig, skulde være den Uvillie, som synes at være tilstede imod det sjællandske Jernbaneselskab. Forsaa vidt der virkelig skulde være en saadan Uvillie tilstede, kan jeg ikke Andet, end ganske gjøre

den Bemærkning til min, som det ærede Medlem for Maribo Amts Iste Valgkreds (Hage) fremsførte for et Dieblif siben, at det vilde være i højeste Grad befynderligt, om man vilde lade denne Uvillie imod et privat Actieselskab gaae ud over de Egne, som skulde have godt af Jernbanen. Forresten vil jeg bemærke, at det maafee er muligt, at der ikke har været saa megen Rivlighed, Energi og Drift tilstede hos det sjællandske Jernbaneselskab, som Mange kunde ønske; men paa den anden Side har jeg altid faaet det Indtryk af dette Selskab, at der var en høj Grad af Orden, Soliditet og Forsigtighed tilstede ved det, og vi maae, naar man har været saa villig til navnlig at reise den Anke imod det sjællandske Jernbaneselskab, at det har ladet sig drive til at udvide sin hele Virksomhed, ikke glemme, — for at jeg skal gjentage det —, at det sjællandske Jernbaneselskabs Stilling har været noget precair, netop derved, at det ikke er en saa lang Aarrække, i hvilken det overhovedet med Sikkerhed kan stole paa at vedblive at have sin Concession.

En tredje Grund, som jeg kan tænke mig, at man vilde gjøre gjældende imod Lovforslaget, skulde være, hvad der for nylig blev antydet af den ærede Minister, at man maafee kunde sige, at Staten skal overtage Forsættelsen af Jernbanenettet paa Sjælland. Der synes jo at være kommet en Tilbøjelighed, en Stemning tilstede her i Rigsdagen for, at Jernbanevæsenet skal gjøres til en Stats sag. Det er ikke min Mening ubetinget at bryde Staven over en saadan Stemning, langtfra, det er min Mening, at det maafee kunde være meget heldigt, om Staten virkelig tog det hele Jernbanevæsen, Jernbanernes Anlæg og deres Drift i sin Haand; men noget ganske Andet er det, at der kan være forskellige Meninger om, hvorvidt det er det rette Tidspunkt at gjøre det nu med Hensyn til enkelte Jernbaner. Selv om man imidlertid skulde have den Anskuelse, at det er rigtigt at anvende Sætningen om Statens Overtagelse af Jernbanerne saaledes, at Staten ogsaa skulde overtage Bygningen af de nye Jernbaner, hvorom der nu bliver Spørgsmaal, og ogsaa disses Drift, maa dog Enhver kunne indsee, at der fornøftigviis ikke kan være Tale om, at Staten skulde overtage Bygningen og